

Źródła finansowania działań mających na celu zwiększenie retencji

Przemysław Sobiesak
p.o. Dyrektor Departamentu Przygotowania
i Realizacji Inwestycji

Wśród źródeł finansowania działań mających na celu poprawę retencji ujętych w PPNW należy wymienić m.in.:

- **środki własne z przeznaczeniem na założenia do Programu Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW);**
- **środki własne z przeznaczeniem na Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW);**
- **środki własne - nakłady inwestycyjne podlegające finansowaniu z przychodów uzyskiwanych z prowadzonej działalności statutowej wymienionych w art. 255 ust. 1-9 oraz 10a ustawy Prawo Wodne;**
- **środki UE w ramach Programu Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020;**
- **środki UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020;**
- **środki z budżetu państwa.**

Realizacja zadań wynikających z założeń do Programu Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW) - stan aktualny – finansowanie ze środków własnych

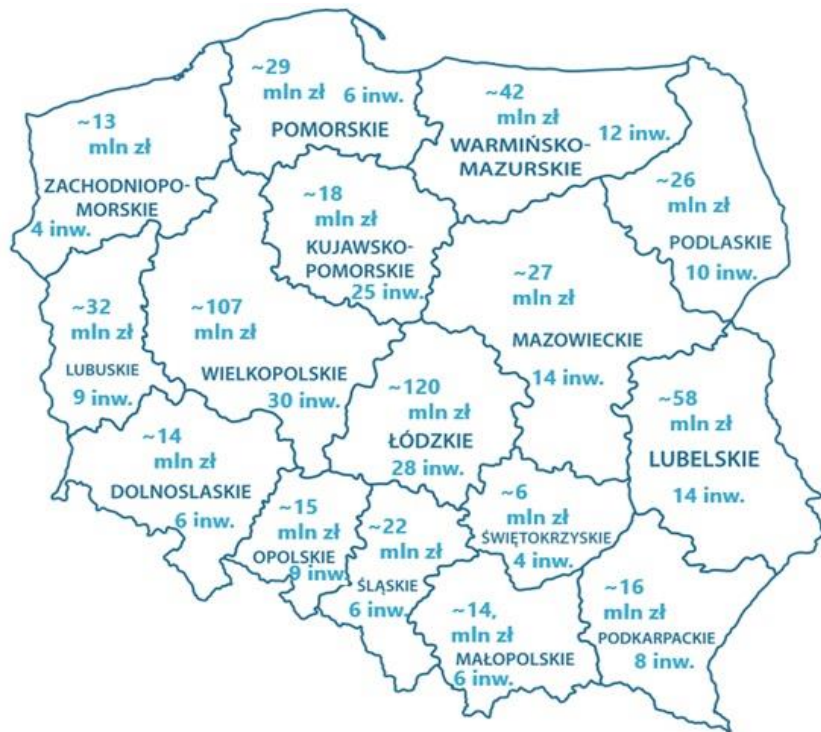
- Dostrzegając potrzebę podjęcia pilnych działań redukujących skutki suszy, a w szczególności wychodząc naprzeciw potrzebom rolnictwa, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie opracowało zPKZW wdrażane systematycznie od 2020 roku z perspektywą do roku 2025.
- Rezultatem wdrożenia zPKZW jest budowa, odbudowa lub remont urządzeń wodnych w wyniku których powstała możliwość zwiększenia retencji - zgodnie z zasadą, że wody należy w maksymalnym stopniu gromadzić w miejscach w których wystąpił opad atmosferyczny.
- Działania:
 - 54 zadań o charakterze inwestycyjnym - zakończono 16 zadań;
 - 282 działania o charakterze utrzymaniowym - zakończono 167;
 - powstała możliwość zmagazynowania ponad 152 mln m³;
 - oddziaływanie na obszarze ponad 66 tys. ha.

W założeniach do Programu Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW) znajduje się **36** zadań inwestycyjnych realizowanych w 2022 r. o całkowitej szacunkowej wartości wynoszącej **ok. 90 mln zł**.

Jednostka realizująca	Liczba zadań	CAŁKOWITA SZACUNKOWA WARTOŚĆ INWESTYCJI [zł]
Białystok	3	12 570 248,00
Bydgoszcz	0	0,00
Gdańsk	3	6 775 694,00
Gliwice	3	16 097 194,00
Kraków	3	2 630 805,00
Lublin	3	7 594 490,00
Poznań	5	13 958 876,88
Rzeszów	8	4 954 173,12
Szczecin	6	16 303 896,00
Warszawa	1	7 892 563,53
Wrocław	1	1 550 000,00
Suma końcowa	36	90 327 940,53

Program rozwoju obszarów wiejskich 2014 – 2020 (PROW)

- Realizacja zadań w ramach poddziałania 4.3 „**Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa**” PROW:
 - realizacja **194 zadań** inwestycyjnych związanych z budową lub przebudową urządzeń piętrzących, mający realny wpływ na wzrost retencji korytowej;
 - szacunkowa wartość zaplanowanych zadań to ok. **571 mln zł**;
 - zadania finansowane w ramach PROW 2014-2020 będą realizowane przy współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Instytucją Zarządzającą;
 - pierwsze nabory w ramach ww. poddziałania mogą zostać ogłoszone w czwartym kwartale 2022 r.
- W dniu 20 lipca 2022 r. podpisano ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu **”Zarządzanie zasobami wodnymi”** w ramach poddziałania ”Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020 (PROW 2014 - 2020) prowadzony jest monitoring 194 zadań inwestycyjnych. Spośród nich w Programie Przeciwdziałania Niedoborowi Wody (PPNW) zawiera się **185** zadań o całkowitej szacunkowej wartości wynoszącej **ok. 519 mln zł**.

Jednostka realizująca	Liczba zadań	CAŁKOWITA SZACUNKOWA WARTOŚĆ INWESTYCJI [zł]
Białystok	13	47 288 500,00
Bydgoszcz	11	50 631 260,00
Gdańsk	34	53 456 874,00
Gliwice	9	23 540 000,00
Kraków	9	17 300 000,00
Lublin	22	47 569 000,00
Poznań	39	144 478 303,69
Rzeszów	9	18 800 000,00
Szczecin	3	8 650 000,00
Warszawa	20	59 381 055,38
Wrocław	16	48 082 192,00
Suma końcowa	185	519 177 185,07

Aktualizacja **Programu planowanych inwestycji** w gospodarce wodnej PGW Wody Polskie (PPI), (zatwierdzonego w dniu 20 grudnia 2021 r. przez Ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej i Ministra właściwego ds. gospodarki wodnej) zawiera **1 783** zadania będące w kompetencji Pionu Ochrony Przed Powodzią i Suszą z całkowitym szacunkowym kosztem realizacji inwestycji na łączną kwotę **84 817 504 848,28 PLN**, z czego 375 zadań na łączną kwotę 26 389 201 032,53 PLN ma w części lub całości zapewnione źródło finansowania. Natomiast dla pozostałych 1 408 zadań PGW Wody Polskie będą czyniły starania w zakresie pozyskania środków finansowych na ich realizację.

W Programie **Planowanych Inwestycji w gospodarce wodnej PGW WP** zawartych jest **365** zadań inwestycyjnych wpisujących się w **Program Przeciwdziałania Niedoborowi Wody (PPNW)** o całkowitej szacunkowej wartości inwestycji wynoszącej **ok. 35 mld zł.**

Jednostka realizująca	Liczba zadań	Całkowity szacunkowy koszt realizacji inwestycji [zł]
Białystok	24	222 823 977,34
Bydgoszcz	26	197 369 883,92
Gdańsk	57	15 789 012 924,08
Gliwice	17	924 013 085,25
Kraków	39	773 674 888,26
Lublin	33	1 946 995 040,18
Poznań	43	1 360 573 870,95
Rzeszów	33	2 045 456 317,26
Szczecin	21	217 544 358,22
Warszawa	42	8 620 806 887,22
Wrocław	30	3 081 080 918,00
Suma końcowa	365	35 179 352 150,68

Zadania inwestycyjne realizowane i planowane do realizacji przez PGW WP w ramach programów finansowanych z budżetu państwa:

- **Gospodarowanie zasobami wodnymi w Polsce** – całkowity szacunkowy koszt realizacji inwestycji: 6 556 498 592,68 PLN;
- **Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki – stopień wodny poniżej Włocławka** – całkowity szacunkowy koszt realizacji inwestycji: 7 556 400 000,00 PLN;
- **Budowa stopnia wodnego Ścinawa na rz. Odrze** – całkowity szacunkowy koszt realizacji inwestycji: 1 648 540 000,00 PLN;
- **Budowa stopnia wodnego Lubiąż na rz. Odrze** w rejonie wsi Gliniany – całkowity szacunkowy koszt realizacji inwestycji: 1 427 430 000,00 PLN.

Program wieloletni „Gospodarowanie zasobami wodnymi w Polsce”

Ustanowienie Programu wieloletniego pod nazwą Gospodarowanie zasobami wodnymi w Polsce (obecnie w fazie projektu uchwały Rady Ministrów) ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego oraz uzyskanie korzystnego bilansu wodnego, tj. ochrona przed suszą i retencja wodna.

W Programie uwzględniono listę inwestycji do realizacji, które zostały podzielona na dwa priorytety:

Priorytet 1 – budowa i odbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej;

Priorytet 2 – budowa zbiorników wodnych.

I.p.	NAZWA ZADANIA INWESTYCYJNEGO	Właściwa jednostka	SUMA
1	Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 933 - 847	Gdańsk	145 000 000,00
2	Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 847 - 772	Gdańsk	207 500 000,00
3	Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 772 - 718	Gdańsk	207 500 000,00
4	Zbiornik przeciwpowodziowy Kotłarnia na rzece Bierawce	Gliwice	180 000 000,00
5	Zbiornik przeciwpowodziowy Raclawice Śląskie na rzece Osobłódze gm. Głogówek	Gliwice	414 000 000,00
6	Budowa zbiornika „Stradomka Lubomierz” na rzece Stradomka	Kraków	73 000 000,00
7	Budowa zbiornika „Stradomka Zegartowice” na rzece Stradomka	Kraków	85 000 000,00
8	Budowa zbiornika Oleśniki	Lublin	576 550 000,00
9	Rewitalizacja i przebudowa Zalewu Zemborzyckiego	Lublin	367 897 362,70
10	Zbiornik Wielowieś Kłasztorna na rzece Prośnie	Poznań	903 964 226,00
11	Budowa zbiornika wodnego Kąty - Myscowa na rzece Wisłocze	Rzeszów	1 629 591 335,99
12	Budowa zbiorników retencyjnych w dolinie rzeki Łęg, pow. kolbuszowski, tarnobrzegi i stalowowolski woj. podkarpackie	Rzeszów	99 942 805,11
13	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Góra Ropczycka” na rzece Budzisz, na terenie m. Sędziszów Małopolski, Góra Ropczycka, Zagorzycze, gm. Sędziszów Małopolski, woj. podkarpackie	Rzeszów	41 783 225,76
14	Budowa suchego zbiornika na rzece Młynówka w km 3+485	Rzeszów	36 883 800,00
15	Budowa suchego zbiornika na rzece Skodzierska w km 6+060	Rzeszów	22 759 207,40
16	Zabezpieczenie przed powodzią terenów zlokalizowanych w zlewni potoku Młynówka na terenie gminy Miasto Rzeszów oraz Gminy Krasne, woj. podkarpackie	Rzeszów	72 245 760,16
17	Zbiornik małej retencji „Tkaczewska Góra”	Warszawa	184 300 000,00
18	Budowa zbiornika małej retencji Bzin w zlewni Kamiennej	Warszawa	69 975 500,00
19	Zbiornik wodny Kamieniec Żąbkowicki na rzece Nysie Kłodzkiej	Wrocław	1 171 747 096,55
20	Budowa zbiornika wodnego Miejska Górka	Wrocław	66 858 273,01
Razem			6 556 498 592,68

Gospodarowanie zasobami wodnymi w Polsce – całkowity szacunkowy koszt realizacji inwestycji:

6 556 498 592,68 PLN, w tym:

- **13 zadań ujętych w PPNW o całkowitym szacunkowym koszcie realizacji inwestycji:**

5 822 826 599,36 PLN.

Przykłady realizowanych inwestycji (na etapie robót budowlanych)

Zbiornik wodny w Rzeszowie

Inwestycja polega na usunięciu z czaszy istniejącego zbiornika namulów i zatrzymanego rumowiska w ilości ok. 0,68 mln m³, co przyczyni się do poprawy warunków retencjonowania wody w miejscowości Rzeszów, województwo podkarpackie. Jest to zbiornik retencyjny na rzece Wisłok.

- **Zadanie zawarte w programach:** II aPGW,
- **Źródło finansowania:** Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (UE), środki własne
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Rzeszowie
- **Rozpoczęcie inwestycji:** październik 2019
- **Planowane zakończenie:** grudzień 2022
- **Całkowita wartość inwestycji:** 68 357 668,77 zł

Realizacja projektu przyczyni się również do poprawy bilansu wodnego i zdolności retencyjnej zlewni oraz zabezpieczenia mieszkańców regionu przed okresami intensywnych opadów przeplatanych z występowaniem długotrwałej suszy.

Zbiornik wodny w Rzeszowie

Zdjęcia z realizacji

Barka wykonana w ramach działań kompensujących stanowiąca siedlisko dla gniazdowania rybitw (czerwiec 2022 r.)

Zbiornik Tulce

Inwestycja polega na budowie **nowego zbiornika** retencyjno-przeciwpowodziowego w miejscowości Tulce w gminie Kleszczewo, powiat poznański, województwo wielkopolskie. Będzie to zbiornik retencyjny w dolinie rzeki Męciny. Zbiornik powstanie poprzez spiętrzenie wody w rzece wskutek wybudowania ziemnej zapory czołowej, usytuowanej w km 0+505 rzeki.

- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS, II aPGW,
- **Źródło finansowania:** Regionalny Program Operacyjny (UE), środki własne
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Poznaniu
- **Rozpoczęcie inwestycji:** styczeń 2022
- **Planowane zakończenie:** grudzień 2022
- **Całkowita wartość inwestycji:** 20 489 508,31 zł
- **Pojemność retencyjna:** ok. 242 000 m³
 - w tym na cele nawodnień ok. 67 000 m³
- **Powierzchnia zbiornika:** 22,45 ha

Realizacja projektu przyczyni się również do poprawy bilansu wodnego i zdolności retencyjnej zlewni oraz zabezpieczenia mieszkańców regionu przed okresami intensywnych opadów przeplatanych z występowaniem długotrwałej suszy.

Zbiornik Tulce

Zdjęcia z realizacji

ształowanie czaszy zbiornika (lipiec 2022)

Wykonywanie konstrukcji urządzeń upustowych (sierpień 2022)

Zbiornik Ruda

Zbiornik zlokalizowany jest w pobliżu miejscowości Mława na granicy dwóch województw – mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego. Powstał w wyniku spiętrzenia wody w rzece Mławce w wyniku wybudowania ziemnej zapory czołowej w km 30+200 rzeki.

- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS, II aPGW, aPZRP
- **Źródło finansowania:** środki własne
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Warszawie
- **Rozpoczęcie inwestycji:** marzec 2022
- **Planowane zakończenie:** listopad 2023
- **Całkowita wartość inwestycji:** 15 449 714,87 zł
- **Maksymalna pojemność zbiornika:** ok. 761 000 m³
- **Powierzchnia zbiornika:** ok. 36 ha

Zadanie inwestycyjne zakłada odtworzenie pierwotnych parametrów zbiornika, bez zmiany wielkości jego czaszy i poziomów piętrzenia. Dzięki realizacji tego projektu zwiększy się bezpieczeństwo powodziowe obszarów położonych poniżej zapory, poprawi się retencja wodna, a prawdopodobieństwo wystąpienia suszy na terenach przyległych zostanie zmniejszone.

Zbiornik Ruda

Inwestycja obejmuje **prace na istniejącym zbiorniku Ruda**, w tym:

- przebudowę umocnienia skarpy odwodnej,
- remont następujących elementów:
 - zasuw i klap urządzeń upustowych,
 - konstrukcji żelbetowej wieży piętrząco-upustowej,
 - konstrukcji przyczółków elementów upustowych,
 - barierek na koronie zapory,
 - konstrukcji ostrogi i pasów komunikacyjnych,
- budowę przepławki dla ryb.

**RETENCA
ZATRZYMAJ WODĘ!**

Zbiornik Ruda (marzec 2022)

Zbiornik RUDA

Zdjęcia z realizacji

Przebudowa skarpy odwodnej (lipiec 2022) Grodza na zbiorniku umożliwiająca wykonywanie prac w czasie (lipiec 2022)

Zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni rzeki Tuszymka Duża

Zadanie polega na odbudowie jazu na potoku Tuszymka Duża w km 22+495 w m. Ruda, gm. Sędziszów Małopolski, pow. ropczycko-sędziszowski.

- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS
- **Źródło finansowania:** środki własne - Program Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW)
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Rzeszowie
- **Rozpoczęcie inwestycji:** sierpień 2022
- **Planowane zakończenie:** listopad 2022
- **Całkowita wartość inwestycji:** 1 072 550,00 zł

Zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni rzeki Tuszymka Duża

Zdjęcia z realizacji

Zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni rzeki Czarny

Zadanie polega na odbudowie dwóch jazów na potoku Czarnym w km 2+200 w m. Roztoki, gm. Tarnowiec, pow. Jasielski oraz w km 6+000 na terenie miejscowości Umieszcz, gm. Tarnowiec, pow. Jasielski.

- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS
- **Źródło finansowania:** środki własne - Program Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW)
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Rzeszowie
- **Rozpoczęcie inwestycji:** sierpień 2022
- **Planowane zakończenie:** listopad 2022
- **Całkowita wartość inwestycji:** 508 425,00 zł

Zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni rzeki Czarny

Zdjęcia z realizacji

Jaz w km
2+200.

Zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni potoków Rzochowskiego i Grądzkiego

Zadanie polega na odbudowie następujących budowli:

- jazu na potoku Grądzkim w km 0+757 w m. Rzemień, gm. Przecław, pow. Mielecki,
 - dwóch zastawek na potoku Grądzkim w km 1+568 w m. Rzemień oraz w km 2+725 w m. Dobrynin, gm. Przecław, pow. mielecki,
 - przepusto-zastawki w km 3+484 na potoku Rzochowskim w m. Rzemień, gm. Przecław, pow. mielecki
-
- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS
 - **Źródło finansowania:** środki własne – Program Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW)
 - **Jednostka Realizująca:** RZGW w Rzeszowie
 - **Rozpoczęcie inwestycji:** sierpień 2022
 - **Planowane zakończenie:** listopad 2022
 - **Całkowita wartość inwestycji:** 808 880,00 zł

Zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni rzeki Wielkopolki

Zadanie polega na odbudowie dwóch zastawek na potoku Wielopolka w km 45+148 w m. Glinik oraz w km 51+396 w m. Wielopole Skrzyńskie, gm. Wielopole Skrzyńskie, pow. ropczycko-sędziszowski.

- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS
- **Źródło finansowania:** środki własne - Program Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW)
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Rzeszowie
- **Rozpoczęcie inwestycji:** wrzesień 2022
- **Planowane zakończenie:** listopad 2022
- **Całkowita wartość inwestycji:** 604 439,80 zł

Wybrane zadania zrealizowane w 2022 r. (zPKZW)

Kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Bętlewianki

Zadanie zrealizowane. Zadanie polegało na budowie 3 zbiorników wodnych małej retencji na rzece Bętlewiance w układzie kaskadowym, pomiędzy km 0+719 ÷ 1+950 oraz obiektów funkcjonalnie z nimi związanych (groble piętrzące, budowle przelewowo – upustowe). Ponadto w ramach zadania wykonano kształtowanie i umocnienie koryta rzeki Bętlewianki od km 0+682 do km 2+000.

- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS, II aPGW
- **Źródło finansowania:** środki własne – Program Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW)
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Warszawie
- **Rozpoczęcie inwestycji:** wrzesień 2020
- **Planowane zakończenie:** marzec 2022 (zadanie zakończone)
- **Całkowita wartość inwestycji:** 8 121 084,16 zł

Celem inwestycji jest poprawa warunków hydrologicznych na terenie gminy Dobrzyń nad Wisłą poprzez ograniczenie spływu powierzchniowego (zatrzymanie wody w zbiornikach), a co za tym idzie - poprawa lokalnego mikroklimatu i wzrost odporności regionu wobec zagrożeń naturalnych, jak susza czy powódź.

Kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Bętlewianki

Zdjęcia z realizacji

biornik nr 1 wraz z budowlą upustową

biornik nr 1 i nr 2 w kaskadzie

Ciąg komunikacyjny oraz
ubezpieczenie skarpy zapory

Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Mrowla

Zadanie zrealizowane. Zadanie polegało na odbudowie jazu piętrzącego w km 15+546 rzeki Mrowla w miejscowości Bratkowice, gmina Świlcza, powiat rzeszowski, województwo podkarpackie.

- **Zadanie zawarte w programach:** PPNW, PPSS,
- **Źródło finansowania:** środki własne - Program Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW)
- **Jednostka Realizująca:** RZGW w Rzeszowie
- **Rozpoczęcie inwestycji:** luty 2022
- **Planowane zakończenie:** maj 2022 (zadanie zakończone)
- **Całkowita wartość inwestycji:** 193 483,00 zł

Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Mrowla

Zdjęcia z realizacji

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Program przeciwdziałania niedoborowi wody

Dziękuję za uwagę